

Helsingin kaupunki
Tarkastusvirasto
Arto Ahlqvist
PL 400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

2.9.2019

ERITYISTOIMEKSIANTOILMOITUS NRO 22/2019

Pyydämme tarkastuslautakunnalta suostumusta seuraavaan KPMG Oy Ab:n erityistoimeksiantoon:

Muutosprosessin ohjaaminen –jatkovalmennukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Muutosvalmennusten tavoitteena on varmistaa lukioiden muutosprosessin onnistunut läpivienti:

- Muodostaa yhteinen tilannekuva OPS-prosessin etenemisestä (mitä on tehty, mitkä ovat seuraavat askeleet)
- Varmistaa kevään 2019 valmennuksessa tunnistettujen muutosjohtamisen aktiviteettien käytäntöön vienti: yhteisten tavoitteiden/vision muodostaminen ja kommunikointi, muutokseen liittyvä viestintä, eri ryhmien osallistaminen, muutoksen konkretisointi ja rakennemuutosten tekeminen, muutoksen edistymisen seuranta ja mittaaminen sekä vakiinnuttaminen.
- Käsitellä opetussuunnitelman vaikutuksia oppilaiden ja opettajien työhyvinvointiin – mitkä tekijät vahvistavat ja mitkä tekijät heikentävät koettua työhyvinvointia.
- Lisäksi valmennusprosessin aikana tunnistetaan erityisteemoja, jotka vaikuttavat muutoksen etenemiseen ja joita on hyvä käsitellä osana valmennuksia (ohjausryhmä ja valmennuksen osallistajat voivat ehdottaa erityisteemoja valmennuksiin).

Toimeksiannon tilaaja/yhteyshenkilö on lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja Arja Kukkonen ja lukiokoulutuksen päällikkö Mervi Willman.

Erityistoimeksiannon toteutus

Toimeksiannosta KPMG:llä vastaa Virpi Sillanpää.

Toimeksiannon työmääräksi on arvioitu 11,5 päivää, jolloin palkkio on 10 953,75 euroa (+ alv 24 %).
Optiona työhyvinvointikyselyn toteuttaminen ja purku osana valmennusta: 2 381,25 euroa (+ alv 24 %).

Toimeksianto perustuu Helsingin kaupungin kanssa tehtyyn puitesopimukseen H116-17-2 Johdon konsultointipalvelut 2018–2020.

Tilintarkastajan riippumattomuus

Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman tilintarkastuksen toimittamiseen (KuntaL 122 §). Esimerkiksi tarkastuskohteelta saadut konsulttitoimeksiannot voivat vaarantaa tilintarkastuksen riippumattomuuden. Julkishallinnon hyvässä tilintarkastustavassa on ohjeistusta riippumattomuudesta. Tilintarkastajan riippumattomuutta ja sitä turvaavia menettelytapoja on käsitelty kuntalakeja yksityiskohtaisemmin tilintarkastuslain 4 luvun 6§:ssä sekä ISA standardeissa seuraavasti (kursiivilla esitetty teksti):

"Tilintarkastajan on oltava riippumaton 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimeksiantoa suorittaessaan ja järjestettävä toimintansa riippumattomuuden turvaavalla tavalla. Jos edellytykset riippumattomaan toimintaan puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta toimeksiantoa tai luovuttava siitä.

Tilintarkastajan ei kuitenkaan ole tarpeen kieltäytyä tai luopua toimeksiannosta, jos:

- 1) riippumattomuutta uhkaavia tekijöitä on kokonaisuutena arvioiden pidettävä merkityksettöminä; tai
- 2) tilintarkastaja on ryhtynyt riippumattomuuttaan turvaaviin toimenpiteisiin.

Riippumattomuutta turvaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä ainakin jos:

- 1) tilintarkastajalla on taloudellisia tai muita etuuksia yhteisössä tai säätiössä tai tilintarkastajalla on muu kuin tavanomainen liikesuhde yhteisöön tai säätiöön;
- 2) tarkastettavana on tilintarkastajan oma toiminta;
- 3) tilintarkastaja toimii oikeudenkäynnissä tai muussa asiassa yhteisön tai säätiön puolesta tai sitä vastaan;
- 4) tilintarkastajalla on läheinen suhde henkilöön, joka kuuluu yhteisön tai säätiön johtoon tai joka on osallistunut toimeksiannon kohteena olevaan asiaan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai
- 5) tilintarkastajaa painostetaan.”

ISA-standardit, Eettiset ohjeet tilintarkastajille, kohta 290:

Eettiset ohjeet, kohdat 290.160, 290.170, 290.177 ja 290.210 asiakas saattaa pyytää tilintarkastusyhteisöltä teknistä hallinnon, taloushallinnon, verotuksen ja kirjanpidon neuvontaa sekä juridista neuvontaa.

Riippumattomuuden uhan olemassaolo ja merkittävyys riippuvat sellaisista tekijöistä kuin

- palvelun luonne;
- se, tuottaako palvelun tilintarkastustiimin jäsen; ja seikan olennaisuus suhteessa asiakkaan tilinpäätökseen.

Syntyvän uhan merkittävyys tulee arvioida, ja tarvittaessa tulee käyttää varotoimia uhan poistamiseksi tai sen vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle. Esimerkkejä tällaisista varotoimista ovat

- tilintarkastustiimiin kuulumattomien asiantuntijoiden käyttäminen palvelun suorittamiseen; tai
- se, että asiantuntija, joka ei ole ollut mukana palvelujen tuottamisessa, antaa tilintarkastustiimille palveluja koskevia neuvoja ja käy läpi asian käsittelyn tilinpäätöksessä.

Käsitykseni mukaan KPMG Oy Ab:n tarjoama neuvontapalvelu ei vaaranna tilintarkastuksen riippumattomuutta. Työn tekee tilintarkastustiimistä täysin erillinen tiimi.

Helsingissä 2.9.2019

KPMG Oy Ab

Jorma Nurkkala
JHT, KHT